

Otteogtredstindstyvende Møde.

Freddagen den 14de Marts Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Ved Skrivelse af Gaavs Dato fra Krigsministeren har jeg modtaget Underretning om, at Ministeren agter her i Thinget at forelægge „Forslag til Lov om Dveflesleir i Finantsaaret 1873—74.“

Man gik derpaa til den eneste Sag paa Dagordenen, som var:

Fortsettelse af anden Behandling af „Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1873 til 31te Marts 1874.“

Det Afsnit, der fattes under Forhandling, omfattede af § 21: „De under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet hørende Instituter med færegne Fønds“ (se Tillæg A. Sp. 79—110) med de dertil hørende Vædringsforslag (se Tillæg B. Nr. 38—63, Sp. 373—78, jvfr. sammesteds Nr. 95—142, Sp. 225—272), samt af § 25 Posterne 12 og 13 (se Tillæg A. Sp. 141—142).

Ordføreren (Berg): Som Thinget bekendt, har der været nedfat en Kommission til Overveielse af det grønlandske Missionsforhold. Et enkelt Punkt af denne Kommissions Betænkning har Udvalget tilladt sig at berøpe i Betænkningen under Nr. 95; det angaar et Forhold, der oftere har været omtalt her, nemlig Ordinationen af indfødte Grønlandere som Præster. Dette har Kommissionen anbefalet at faae indført i et ikke ringe Omfang efter en vis bestemt nærmere udviklet Ordning, og Kommissionens Flertal holder dernæst for, at Ordinationen bør foregaa i Grønland. Med Hensyn til selve denne Ordning maa Udvalget tiltræde den Anskuelse, som Kommissioten faaledes har udtalt, og hvad specielt de Punkt angaar, at Ordinationen kan foregaa i Grønland, tror Udvalget, at der er faa Meget, der taler derfor, at Ministeren formodentlig vil tage dette Spørgsmaal under den næste Overveielse, førend man kommer videre ind paa den Vej, man allerede nu er slaaet ind paa, idet der for Tiden her i Landet er en indfødt Kateket fra Grønland, der modtager yderligere Uddannelse for at blive ordineret her. Det er vel et stort Spørgsmaal, hvorvidt det er nødvendigt for en indfødt grønlandsk Præst at kende Kulturlivet i Kjøbenhavn for at kunne virke heldigt i religiøs Henseende paa sine Landsmænd; har det sine Fordele, kan det ogsaa have sine Skjægsfider,

og i ethvert Tilfælde er det, naar det skal være en bestemt Betingelse, forbundet med Bekostninger og andre Ulemper. Jeg ønskede gjerne at føie til disse Bemærkninger det Spørgsmaal til den meget ærede Minister, om det tør anses for givet, at Tobias Mørk, der af mig nævnte Kateket, der opholder sig her i Landet, vil blive ordineret i dette Foraar for at afgaa til geistlig Tjeneste i Grønland; jeg har troet, at det var Hensigten med hans Reise herved, at dette skulde ske. Det er jo en Selvfølge, at der kan være forskellige Meninger om, hvad der i dogmatisk og theologisk videnskabelig, eller hvad man vil kalde det, theologisk Lærdoms Henseende, kan forlanges af en Kateket i Grønland for at blive Præst; men det vilde dog vistnok være meget ubetydligt, hvis man kom for vidt ind paa denne Vej og stillede Fordringer, som egentlig faktisk vilde slaa Grundfætningen om deres Ordination ihjel. Til den grønlandske Mission er der kun stillet eet Vædringsforslag, nemlig det under Nr. 38. Det er begrundet i en Skrivelse af Ministeren, der gaar ud paa, at da Lektoren i det grønlandske Sprog, Prof. Wandall, for nogle Aar siden er død, har man ikke hidtil besat Lektorposten, men hjulpet sig midlertidig, og der ønskes nu i Henshold til Kommissionens Indstilling en noget fastere Ordning af dette Forhold, idet man forlanger af den, der træder i Lektorens Sted, at han skal afgive Betænkning over de Missionens vedkommende Sager, tage under Overveielse Alt, hvad der kan tjene til Kristendommens Oplysnings Fremme blandt Grønlanderne, veiledede vordende danske Præster i Grønland i det eskimoiske Sprog, have Tilsyn med Beholdningerne af de grønlandske Bøger og besørge deres Korrektur og endelig være forpligtet til at foretage Vistatsreiser i Grønland. Til at besørge dette har man valgt en Mand, der hidtil midlertidig har bestyret Lektorembedets Forretninger, nemlig Sognepræst i Fjærlev, forhenværende Missionær og Seminarieforsstander Jørgensen. Han har tidligere oppebaaret 300 Rd. for dette Arbejde, og for det udvidede Arbejde forlanger man dette Honorar fordoblet, som Udvalget ikke kan finde Noget at erindre imod, hvorimod man nærer nogen Tvivl om, hvorvidt en Sognepræst ved Siden af de Forretninger, som hans Embede medfører, vil kunne udføre de øvrige Forretninger. Hvad forøvrigt Enkeltighederne i denne Ordning angaar, da er der noget forskellige Meninger derom i Udvalget, og navnlig er der forskellige Medlemmer, der nære nogen Tvivl om, hvorvidt det vil være rigtig at medoptage som en Del af Lektorens Forretninger Vistatsreiser i Grønland, medmindre i alt Fald Betydningen af dem fik en saadan Indskrænkning, at de ikke skulde komme i Strid med Indstillingerne fra selve de grønlandske Geistlige, der selvfølgelig nære maatte kende Forholdene, som de til enhver Tid ere, end selv nok faa dygtige tidligere stedlig kyndige Mænd, efterat